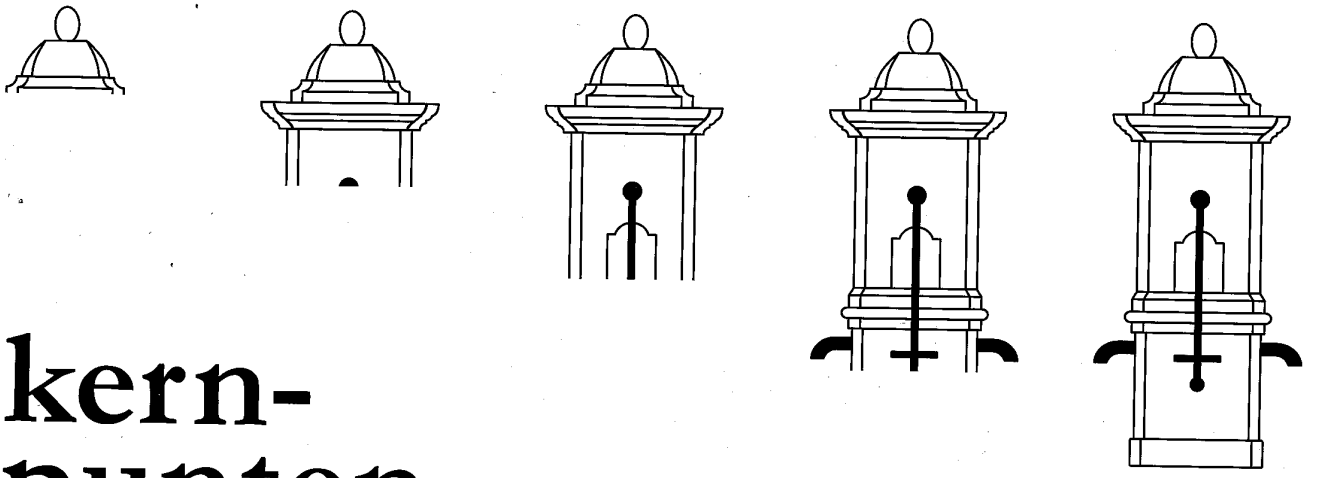

kern-punten...

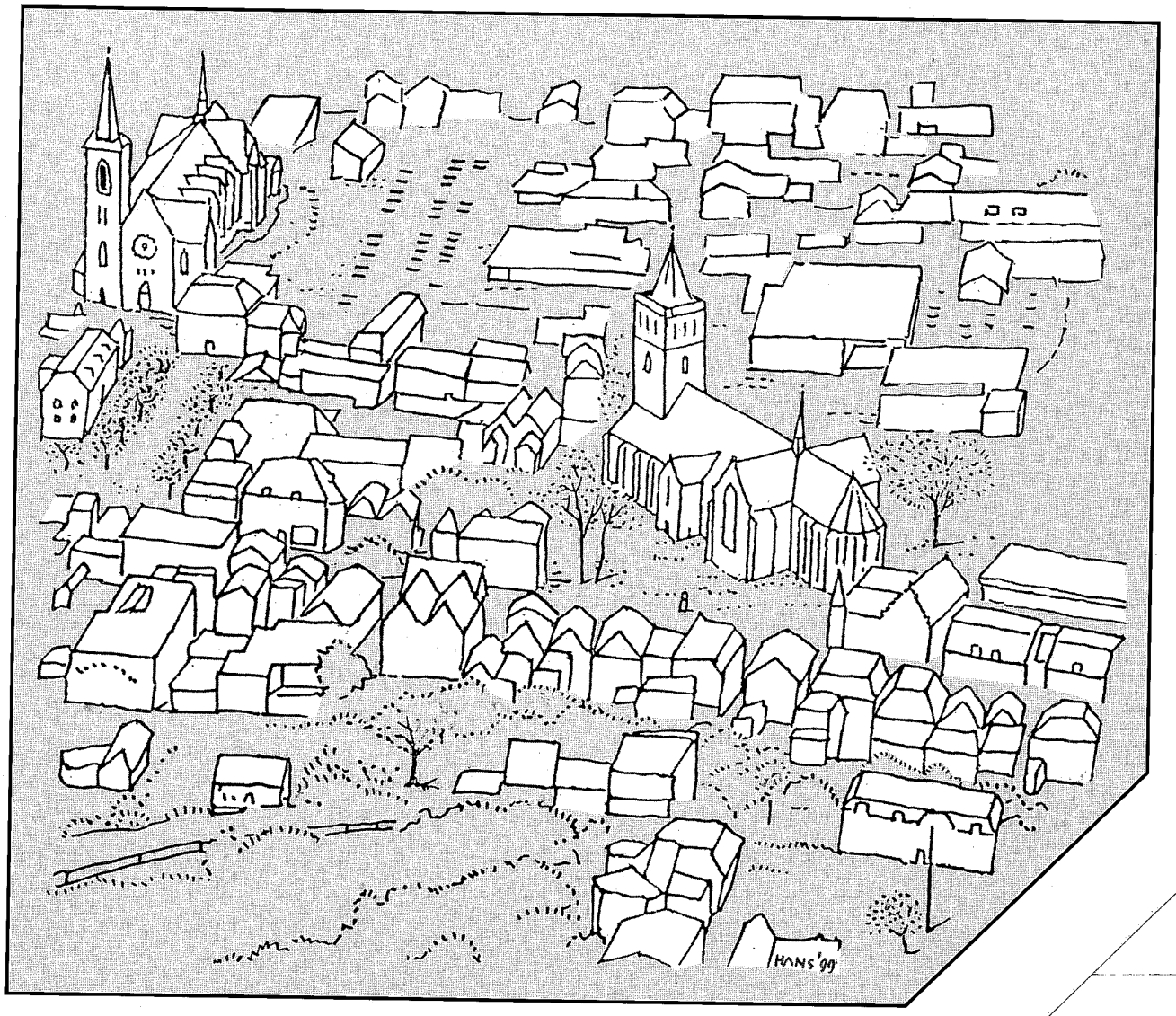

Vereniging „De Oude Dorpskern" te Noordwijk

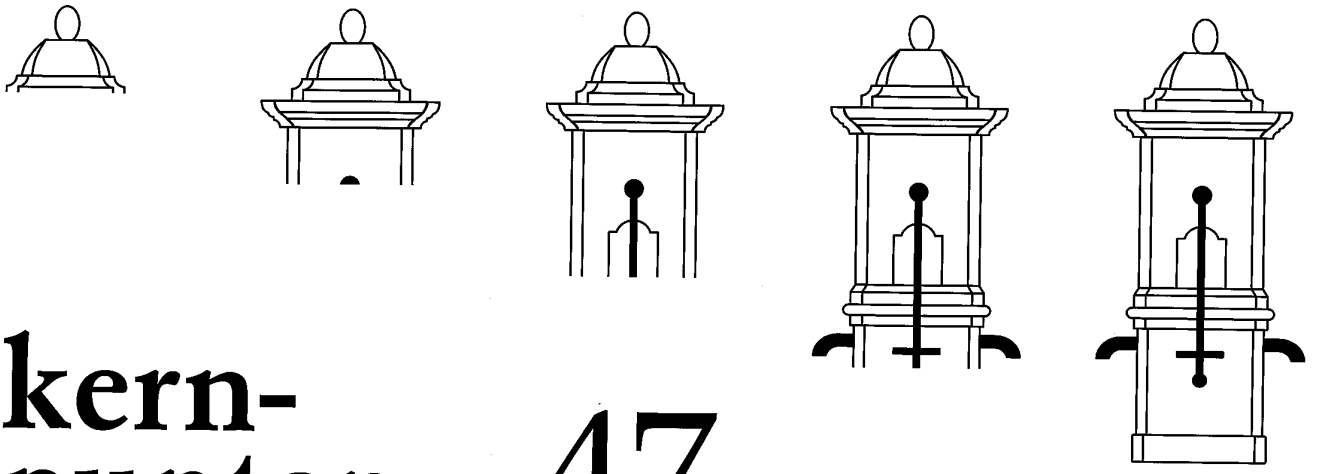

kern-punten... 47

Wordt dit de verkeersader die Offem-Zuid moet verbinden met de dorpskern?

14e jaargang, april 2000, nr 47

Inhoudsopgave

Colofon	pag. 2
Redactioneel	pag.2
Van de Voorzitter	pag. 3
Naar een Nieuw-Bronsgeest	pag. 4 - 11
Muziektent	pag. 11
Nieuwjaarszang van de Voorzitter	pag. 12, 13
Noordwijk voorheen en thans	pag. 14, 15
Erratum	pag. 16
Noordwijk Tuinkunst 2000	pag.16
Algemene Ledenvergadering	pag. 16

Vereniging „De Oude Dorpskern" te Noordwijk

47

"Kernpunten" is een uitgave van de Vereniging De Oude Dorpskern" te Noordwijk Binnen.
ISSN: 1384-377X
SECRETARIAAT:
Voorstraat 95
2201 HP Noordwijk

CONTRIBUTIE:
leden binnen de kern min. f.15
leden buiten kern van Noordwijk: min.f.20
Postbank: nr. 13 19 964

REDACTIE ADRES:
Duinwetering 27
2203 HL Noordwijk

REDACTIE:
W. Hekkens
A.W. Verburg

LOSSE NUMMERS:
Zie redactieadres

COLOFON:
verenigingslogo: Wil de Mooy
cover:Hans Borkent
tekeningen: Hans Borkent
lay-out: Tom Verburg en Wim Hekkens

BESTUURSSAMENSTELLING:
Voorzitter: G.W. Aten
Secr.: M.M. de Vreede
Penn.mr.: E.J. Bonnike
Lid.:Mevr. E.H.B. van Steenbergen(muziek)
Lid: R.J. van Oosten (Verkeer/R.O.)
Lid: D.J. den Haan (Verkeer/R.O.)
Lid: W.Th.J.M. Hekkens (Kernpunten)

WERKGROEP CULTUUR EN EVENEMENTEN:
Will Kraaijvanger-Padberg (PR en coördinatie)
Inge Hinnen-Willms (Marktmeester)
Ina C.M. Alders-Verhoeven (Acties)
Truus van der Pluijm-van Duin
(Acties en vrijwilligers)
Ellen H.B. van Steenbergen
(Financiën en muziek)
Annemarie Posthuma-Tappenbeck
(Kunst en exposities)
Greet van den Berg-Noordijke
(Tuinmarkten)
Annemieke Passchier-Beugelsdijk
(Assistent marktmeester)

DE VERENIGING STELT ZICH TEN DOEL:
De bevordering en het behoud van de leefbaarheid op zowel historische als sociale grondslag in en rondom de oude dorpskern in Noordwijk Binnen van de gemeente Noordwijk (.....)
Zij tracht dit doel te bereiken door aktieve samenwerking van bewoners en ondernemers in dit gebied, in nauw overleg met de overheid, en door alle middelen, die het doel van dienst kunnen zijn".
Het initiatief tot de vereniging werd genomen op 26 oktober 1985; de statuten werden op 14 februari 1986 verleden bij notariskantoor Van Hoeken en Janbroers.
Overname van artikelen: alleen mogelijk in overleg met de redactie.

Van de Redactie

De grote steun die het bestuur van de vereniging kreeg voor verdere acties voor het behoud van de Dorpskern is uitgemond in een plan voor de ontwikkelingen rond Bronsgeest. Dit plan, ontwikkeld door Ir. Ton van der Berg komt tegemoet aan veel van de bezwaren die in het dorp leven rond de huidige plannen.Het laat de Van Berckelweg intact en kan op het oorspronkelijke oppervlak voldoende woningen creëren om aan de verlangens van de gemeente tegemoet te komen. Er komen dan geen twee wijken die zo klein zijn dat voorzieningen daarin ontbreken. Het is in onze visie niet reeël om het Nachtegaallaantje uitsluitend voor fiets en loopverkeer als verbinding tussen een Offem Zuid en Bronsgeest Zuid te plannen. De aanslag op de dorpkern door verkeer dat voor iedere boodschap door of vlak langs die kern moet is in de ogen van het bestuur te groot.
Wij brengen u hiermee op de hoogte van het plan zoals dit door uw bestuur bij het gemeentebestuur is neergelegd. De reactie hierop vanuit het college van B & W is tot nu toe onder de maat en het bestuur bereidt daarom verdere stappen voor.
We houden u op de hoogte.

Redactie

Van de Voorzitter

Geo. W. Aten,
Voorzitter

Zonder veel kleerscheuren ben ik in het nieuwe jaar gestapt. Ik gebruik dit rare woord even omdat er toch een verdwaalde zevenklapper zich tegen mijn broekspijp aan nestelde voor een venijnig laatste klap, de zogenaamde "millennium dreun".
Ietwat doof ben ik op nieuwjaarsdag voorzichtig achter mijn computer gekropen , hem voorzichtig aangezet en zowaar ..... niets aan de hand!
Daarna heb ik mijn halfvolle bad weer weg laten lopen (je weet maar nooit) en de petroleumlampen weer in de schuur opgehangen.
Waarom zijn wij in deze moderne maatschappij uiteindelijk toch nog gaan hamsteren ? Was er een overschot aan batterijen en staaflampen ?
Waren er onvoldoende petroleumkachels verkocht en/of andere energiebronnen ? Hebben wij toch onvoldoende vertrouwen in het huidige beleid van onze overheden ?
Misschien is het , het laatste wel ! Als je goed de dagelijkse kranten leest dan wordt je vanzelf wel eens wantrouwend. De ene "geleerde" zegt dit en de andere "geleerde" schrijft daags erna dat het allemaal maar flauwekul is wat die andere "geleerde" heeft beweerd. De ene "specialist" beweert dat de huizenmarkt in elkaar zal storten de andere "specialist" zegt dat het einde nog lang niet in zicht is. De ene "bankman" zegt dat de aandelen over enige tijd niets meer waard zullen zijn en de andere "bankman" zegt gerust doorgaan met kopen !
Het is al met al een onzekere tijd voor ons gewone dorpelingen.
Zo ook met alle bouwplannen van onze Gemeente : wordt het nou Groot Bronsgeest of Klein Bronsgeest in combinatie met Offem Zuid ?
Of komt men straks weer met een andere variant ?
Wanneer kunnen al die wanhopige woningzoekenden door hun "eigen" voordeur naar binnen stappen?
Het Bestuur heeft op 17 December 1999 een gesprek gehad met wethouder Tummers en wethouder Sweers. In dit gesprek hebben wij onze grote bezorgdheid geuit over de bouwplannen van de Gemeente in en rondom de Kerkstraat. Tevens hebben wij aan de orde gebracht dat de gemeente , zoals wij hadden gelezen in de lokale kranten, aktief bezig was met projectontwikkelaars , zonder dat men met ons overleg had gepleegd, een toezegging ons gedaan door de voormalig wethouder Salman .
Aan het einde van dit gesprek hebben wij een nieuw en alternatief plan "Nieuw Bronsgeest" , (bedacht en uitgewerkt door de heer Ton v.d. Berg (stedebouwkundige)) , uitgereikt aan de beide bewindslieden
In overleg met beide heren hebben daags na dit gesprek een exemplaar toegezonden aan alle Raadsleden en aan de Pers.
Om zowel financiële als organisatorische redenen konden wij dit nieuwe plan "Nieuw Bronsgeest" niet aan al onze leden toezenden.
In dit nummer van Kernpunten wordt dan ook extra aandacht besteed aan deze zaak.

Noortik-binders let op Uwe saek !!!

Tuinmarkt 2000 op 17 en 18 juni, zie verder op pagina 16.

Naar een nieuw Bronsgeest

Tussen de editie van Kernpunten 46 en 47 (dit nummer) heeft de Vereniging "De Oude Dorpskern" behoorlijk aan de weg getimmerd.
Op de buitengewone ledenvergadering van 30 oktober j.l. is bij acclamatie aangenomen dat het Bestuur door moest gaan met haar poging om het uiterste eruit te halen om een historiserende bouw te bewerkstelligen bij de renovatie plannen van de Kerkstraat.

Hoe meer wij over dit onderwerp vergaderden des te meer heikele vragen rezen, waaronder:

* Hoe kan de Gemeente gaan bouwen in onze Kern wanneer nog niet eens vaststaat hoe het buitengebied met name Bronsgeest door de Gemeente aangepakt gaat worden ?
* Hoe moet dat met alle nieuwe extra verkeersstromen van en naar het te ontwikkelen winkelgebied in onze Kern ? (Het verkeerscirculatieplan !)
* Over hoeveel auto's praten wij , wanneer er in het nieuwe Bronsgeest geen winkel voorzieningen worden gebouwd, die voor de dagelijkse boodschappen zullen worden gebruikt ?
* Hoeveel extra parkeerplaatsen moeten er dan worden gerealiseerd ?
* Hoe denkt men de nieuwe woongebieden te gaan ontsluiten ?

Toen ook nog het plan "Offem Zuid" een grote kans van slagen kreeg in de pers, was voor ons de maat vol !
Dit plan is voor onze Vereniging namelijk absoluut onaanvaardbaar. De hieruit voortvloeiende extra verkeersdruk op de Boekerslootlaan, de Lindenhofstraat, de Van Limburg Strirumstraat en de Voorstraat is uitgesproken ontoelaatbaar.

Waarom is men afgestapt van het eerste plan Groot Bronsgeest en heeft men gekozen voor Klein Bronsgeest en Offem Zuid, terwijl de meeste gronden in Bronsgeest Noord reeds in eigendom zijn van de Gemeente ?

Na veel wikken en wegen heeft het Bestuur toen de heer Ir. Ton v.d. Berg (stedebouwkundige) bereid gevonden een totaal nieuw plan voor ons te ontwikkelen onder de naam "Nieuw Bronsgeest", waarin wij getracht hebben de vele knelpunten die aan alle bestaande plannen kleefden te verwerken.
In verband met de daaraan verbonden kosten hebben wij dit plan niet kunnen versturen aan al onze leden en is het alleen verspreid aan de pers, Burgemeester en Wethouders en aan alle Raadsleden van Noordwijk.
Vandaar dat wij in dit nummer van Kernpunten uitgebreid aandacht zullen schenken aan het (ons) plan "Nieuw Bronsgeest".

Om tot zo'n nieuw plan te komen moeten eerst alle "teugens" van bestaande plannen op een rij gezet worden en ik zal proberen de in onze ogen belangrijkste nadelen kort te verwoorden:

PLAN GROOT BRONSGEEST
Slechte ontsluiting op de Northgodreef.
Bij de omlegging van de Van Berckelweg zal sluipverkeer naar Kern optreden
De omleiding is een barrière tussen woonwijk en het open buitengebied.
De woningdichtheid in dit plan geeft kans op gettovorming.

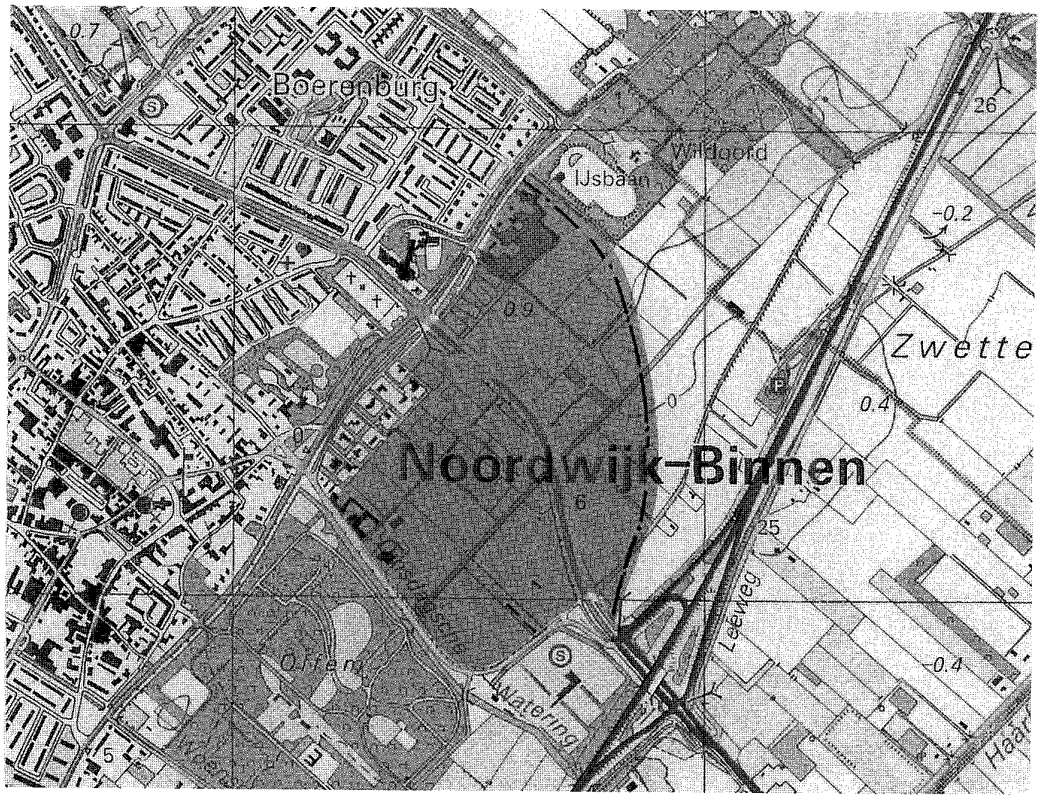

Conclusie: *de meeste knelpunten, zoals zij er nu liggen, zijn moeilijk op te lossen als vastgehouden wordt aan Groot Bronsgeest.*

PLAN KLEIN BRONSGEEST
Het draagvlak voor een buurtwinkel is te klein.
De nieuwe basisschool zal ook moeten dienen voor Offem Zuid met als resultaat intensief autoverkeer op de Nachtegaallaan.

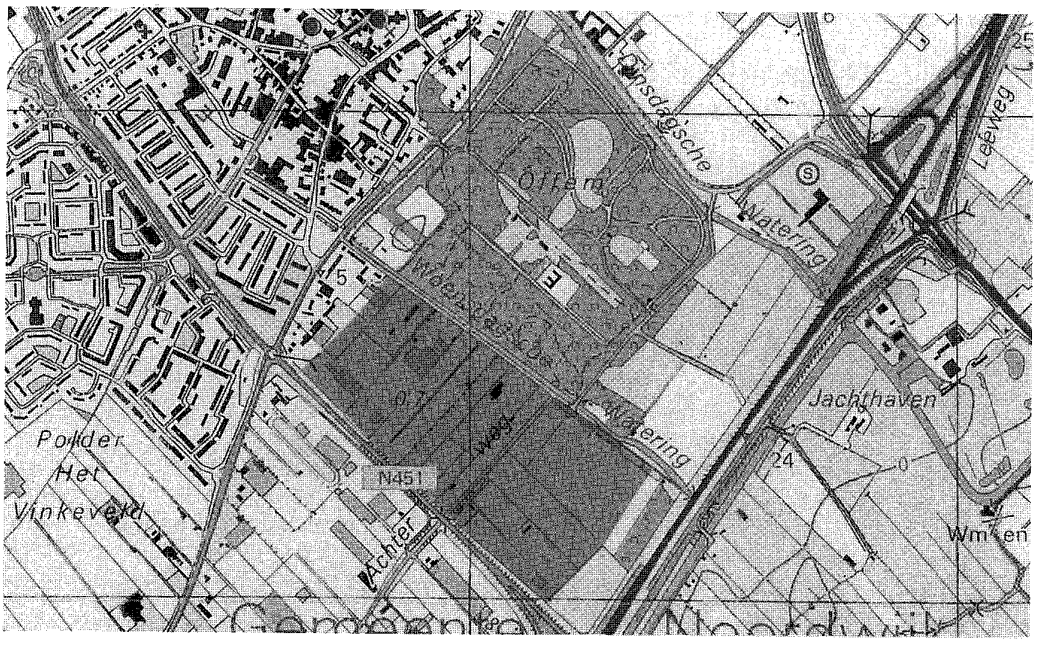

Conclusie: *Voorshands is Offem Zuid voor 'De Oude Dorpskern' onaanvaardbaar.*

PLAN OFFEM ZUID

Offem Zuid is ook te klein voor eigen voorzieningen met als gevolg intensief verkeer via Voorstraat, Boekerslootlaan en Lindenhofstraat.
Wat betreft de nieuwe basischool dit probleem is hierboven al beschreven.
Indien Noordwijk in de toekomst nog meer uit moet breiden kan dit alleen nog richting Katwijk, is er in die zin reeds rekening gehouden met het plan Offem Zuid? (Straks weer een wijksplitsing door Verlengde Beeklaan?)

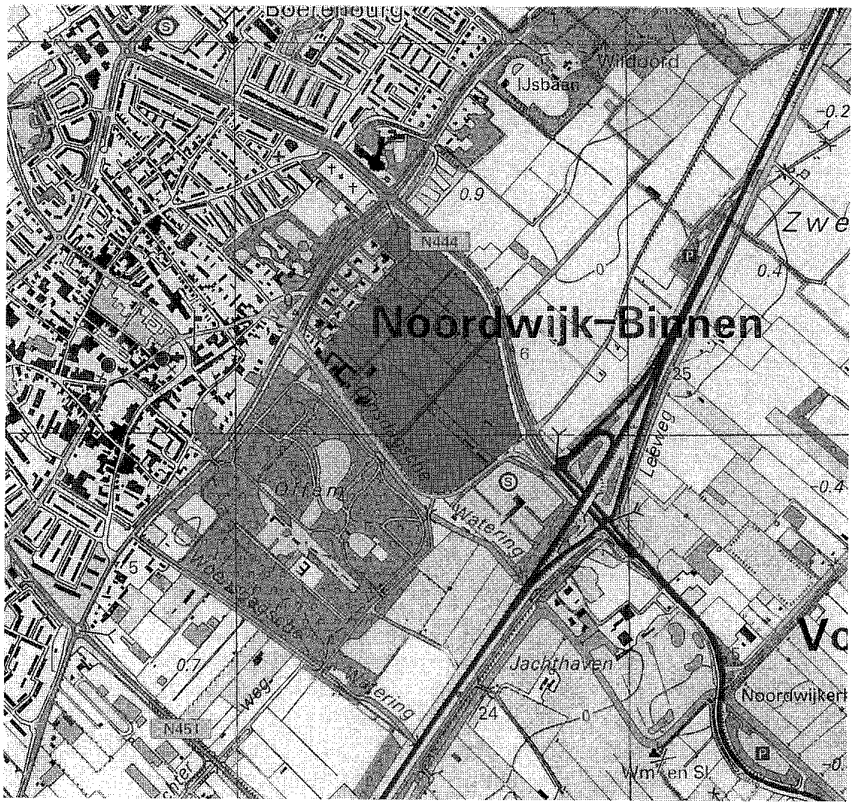

Conclusie: Klein Bronsgeest is te klein voor goede wijkvoorzieningen.

OPZET PLAN NIEUWE BRONSGEEST

Wij willen zoveel mogelijk gebruik maken van de gronden reeds in het bezit van de Gemeente Noordwijk. Aangezien hier geen aankoopprocedures meer op rusten zou het kunnen betekenen dat men direct met het bouwen kan beginnen. Een "must" voor alle woningzoekenden !
Verder vinden wij het absoluut noodzakelijk dat de nieuwe bewoners in die wijk hun dagelijkse boodschappen kunnen doen in de vorm van een "super", die centraal ligt en goed logistiek bereikbaar is.
Verder vinden wij dat een basisschool ook centraal in die wijk moet worden opgenomen en dat er wijkvoorzieningen aanwezig moeten zijn.
Ook vinden wij dat er speciaal aan "woongenot" moet worden gedacht en dat de entree van Noordwijk (de parel van het Noordzeestrand) niet verdoezeld moet gaan worden door gestapelde woonblokken.
De prachtige natuurlijke omgeving zoals de landgoederen Offem en Leeuwenhorst, het reeds aanwezige water van het Schie en de Nieuwe Vaart, de prachtige zichtlijnen naar het oude dorp, kunnen van deze nieuwe bouwlokatie een prachtig woongebied maken.
Ik denk dan ook dat Ton v.d. Berg er met ons nieuwe plan uitstekend in is geslaagd dit allemaal te realiseren.

Beperkte beschrijving van de schets " Nieuw Bronsgeest".

a. Het is slechts een schets, maar wel een realistische.
b. De Van Berckelweg behoudt zijn functie voor doorgaand verkeer maar dient tevens als ontsluitingsweg voor de wijk.
c. Aan weerszijden worden geluidsweringen geplaatst, gedeeltelijk door zichtig. Ook extra verlichting vermindert de barrierewerking van de weg.
d. Halverwege is de hoofdontsluiting van de wijk,-hier voorgesteld als een rotonde-, en één bescheiden, sociaal veilige tunnel voor voetgangers, fiet sers en rolstoelers.
e. Bi de hoofdontsluiting, waar het geluidsschenn onderbroken wordt, zijn minder geluidgevoelige functies geprojecteerd. Op korte afstand van die ontsluiting wordt het verkeer verdeeld om te voldoen aan de geluids normen.
f. Het doorgaande fietsverkeer van en naar Voorhout, wordt om sociaal veilige redenen langs woningen geleid. Gedeeltelijk wordt dus daarbij gebruik gemaakt van woonstraten zonder het woonverkeer te hinderen.
g. De bestaande duikers onder Schiestrraat en Van Berckelweg blijven ge handhaafd; de bestaande brede watergang in het plangebied kan daarbij gemakkelijk worden aangepast aan het nieuwe woonmilieu. De taluds zijn voldoende breed voor de veiligheid voor kinderen en recreatief ge bruik.
h- Rekening is gehouden met de onderscheiden eigendommen, met name aan de Schiestraat. Die kunnen onafhankelijk van elkaar worden ont wikkeld.
i. Nabij de hoofdontsluiting is een buurtsuper geprojecteerd op gemeente lijk eigendom. Gemakkelijk voor auto's en vrachtverkeer te bereiken en ook voor voetgangers en fietsers, desgewenst via het tunneltje aan de achterzijde.
j. De school is centraal gelegen niet te ver van hoofdontsluiting en buurt super. Een openbaar speelveld ernaast kan ook door de schoolkinderen worden gebruikt. De schoollokalen liggen rustig aan een zonnig speel plein.
k. De Schiestraat wordt gedeeltelijk onderbroken om sluipverkeer te ver mijden.
l. Alle gestapelde woningen zijn gesitueerd op de zon; vanaf hun balcons kijken de bewoners niet uit op achtertuinen van eengezinswoningen.
m. Er is een visuele relatie nagestreefd met de omgeving buiten de wijk: men ervaart op veel plekken in de wijk het landgoed Offem, de sportvelden van SJC en het landschap aan de noordzijde.
n. Voor het noordelijke deel van de wijk is er een vrije relatie met het gebied Leeuwenhorst. Hier kan het idee van "wonen in Noordwijk" het beste tot zijn recht komen, temeer omdat de gemeente grootste eigenaar is van de gronden.
o. De streekplancontour is genuanceerd aangehouden ten gunste van be houd van de bestaande landschappelijke structuur en een optimale ver kaveling.
p. Het aantal woningen in Nieuw Bronsgeest bedraagt ten zuiden van de Van Berckelweg ca 650 en ten noorden ervan ca 600. Men bedenke dat in dit plan een supermarkt is opgenomen met voldoende parkeerplaatsen, een basisschool en een viertal gebouwen voor commerciële dienstverle ning op geluidgevoelige plekken.
q. Door de opzet zijn veel situeringen flexibel t.a.v. het soort woningen.

Conclusie: handhaving van de Van Berckelweg kan een **goede woonwijk opleveren.**

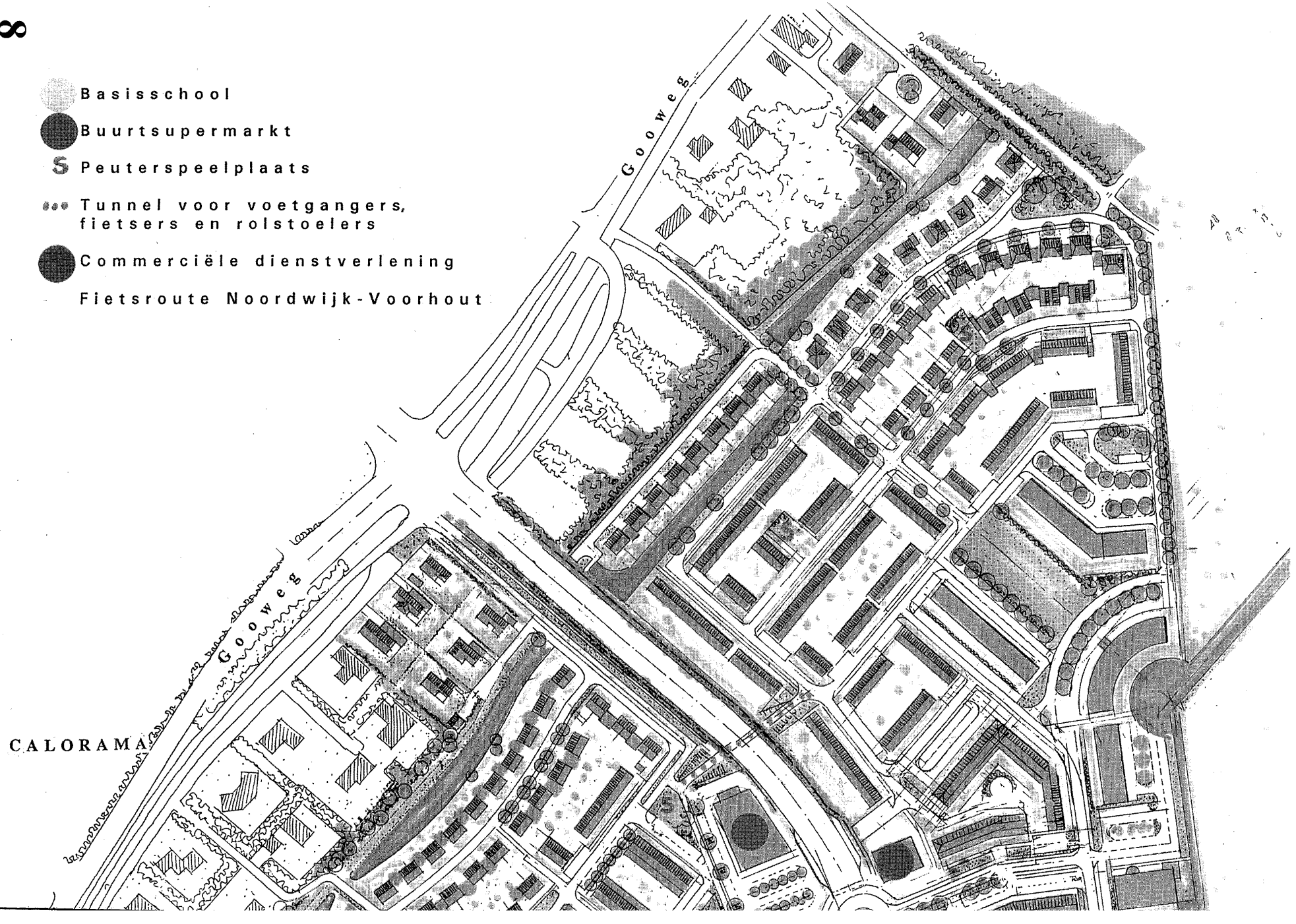
Basisschool
Buurtsupermarkt
Peuterspeelplaats
Tunnel voor voetgangers, fietsers en rolstoelers
Commerciële dienstverlening
Fietsroute Noordwijk-Voorhout
Gooweg
Gooweg
CALORAMA

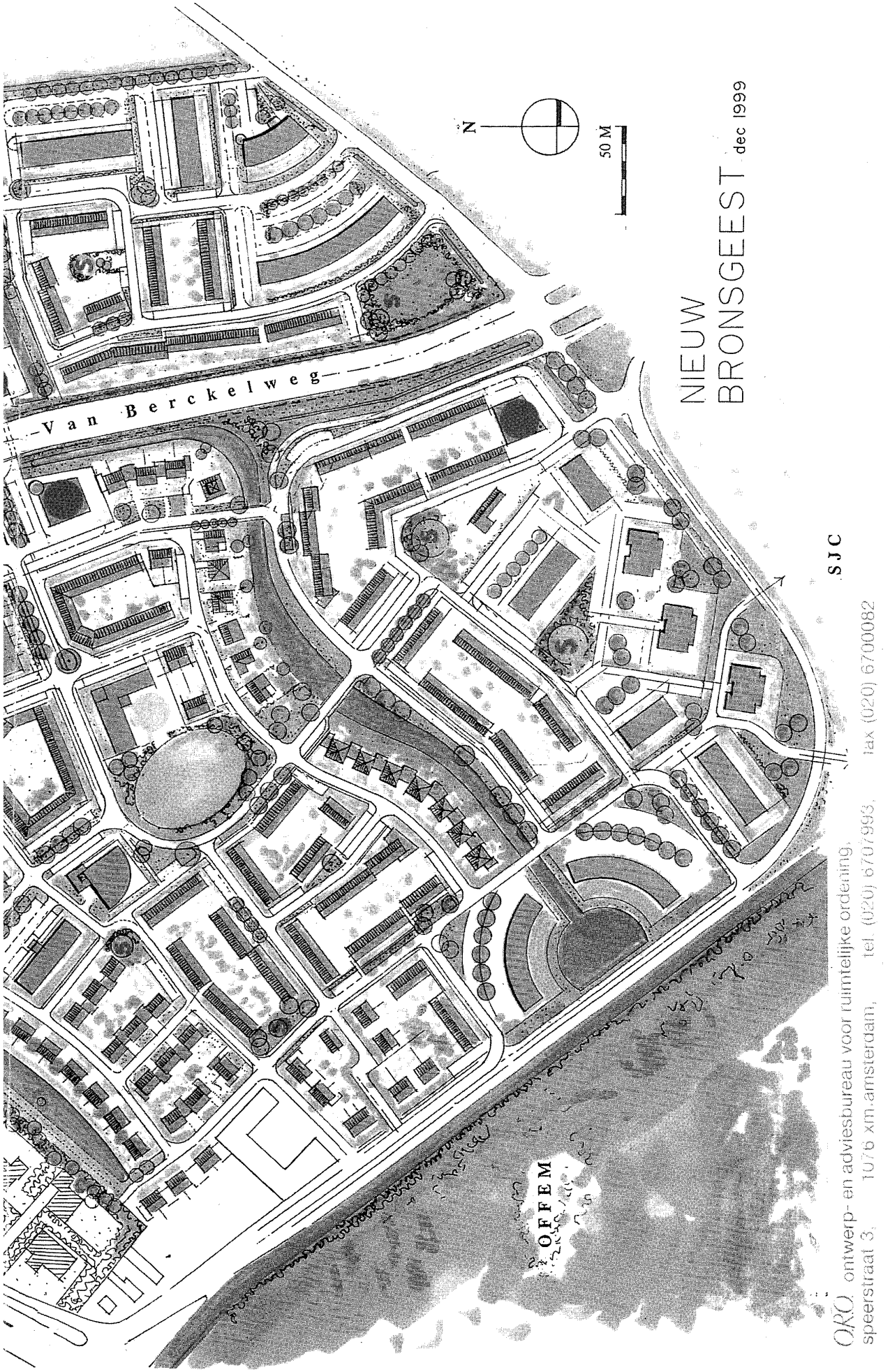
N
50 M
NIEUW
BRONSGEEST dec 1999
Van Berckelweg
SJC
OFFEM
ORO ontwerp- en adviesbureau voor ruimtelijke ordening,
speerstraat 3, 1076 xm amsterdam, tel. (020) 670 993, fax (020) 6700082

9

Afwegingsschema ten aanzien van de verschillende plannen.

In onderstaand schema zijn belangrijke aspecten gewaardeerd om de verschillende plannen met elkaar te kunnen vergelijken. We onderscheiden:

Sociale: van algemeen belang voor het welzijn van de buurtbewoners door (**SO**) voorzieningen, door gebruik, beleving en ontplooiings kansen.

Bijzondere: van belang voor degenen die de gevolgen ondervinden van een plan (**Bijz**) i.v.m. de leefbaarheid.

Commerciële: van belang voor met name ondernemers in het centrum. Een (**COM**) buurtsuper wordt hierbij als beperkt nadelig beschouwd.

Financiële: van belang voor de exploitatieopzet van het plan, en dus van (**Fi**) algemeen belang.

Planologische:tijdsaspecten i.v.m. besluitvorming Provincie. Streekplan wijziging (**PI**) t.b.v. Offem Zuid; inkrimping mogelijkheden elders.

Juridische: tijdsaspecten i.v.m. procedures in gang gezet door personen en (**JU**) groepen op grond van de Wet op de Ruimtelijke Ordening.

Historische: van belang voor het behoud van historisch-karakteristieke waar den in (**Hi**) de kern van Noordwijk binnen. Het ontbreken van een buurtsuper in een uitbreiding gaat ten koste van die waarden.

Aspecten	Weegfactor	Groot Br.	Klein Br.	Offem Z.	Nieuw Br.
So.	5	+ + x 5 = +10	+ x 5 = +5	+ x 5 = +5	+ + x 5 = +10
Bijz.	3	+ x 3 = +3	+ x3 = +3	- x 3 = -3	+ x 3 = +3
Com.	3	+ x 3 = +3	+ + x 3 = +6	+ + x 3 = +6	+ x 3 = +3
Fi.	2	- x 2 = -2	- x 2 = -2	- x 2 = -2	++ x2 = +4
Pl.	1	+ x 1=+1	+ x 1=+1	- x 1=-1	+ x 1=+1
Ju.	1	- x 1=-1	+ x 1=+1	- x 1=-1	+ x 1=+1
Hi.	2	+ x 2=+2	- x 2=-2	- x 2=-2	+ x2=+2
Totaalscore per plan		+16	+12	+2	+24

Voegt men Klein Bronsgeest en Offem Zuid bij elkaar dan is de score hiervoor + 14

Het sociale aspect kreeg de hoogste weegfactor, omdat uiteindelijk voor de toekomst het welzijn van **de** buurtbewoners het doel is van de uitbreiding en een nieuwe wijk vele generaties mee moet gaan.

Conclusie: Het voorstel Nieuw Bronsgeest dient in ieder geval in overweging te worden genomen.

Dit plan is op 17 December aan B&W en alle Raadsleden en de Pers verzonden. U heeft allemaal in de plaatselijke pers kunnen lezen hoe verschillende politieke stromingen in ons dorp hierop hebben gereageerd. Bijna niet dus !
Men blijft halsstarrig vasthouden aan een tweedeling van de bouwlokaties, te weten Klein Bronsgeest en Offem Zuid....waarom ?
Het moet toch voor een wethouder R(uimtelijke) O(rdening) heel plezierig zijn wanneer hij zo'n tot in details uitgewerkt plan, gratis en voor niets krijgt voorgeschoteld, via een a-politieke, positief meedenkende Vereniging zoals de onze?
De Vereniging " De Oude Dorpskern" wil met dit nieuwe plan, behalve dat zij wil voorkomen dat Noordwijk Binnen straks verkeerstechnisch levensgevaarlijk wordt, de grote groep woningzoekenden snel een goede behuizing bezorgen, niet meer en niet minder.
Tevens willen wij voor de toekomst het winkelgebeuren in onze Kern, behalve de toestroom van de "Jemo" bedrijven kleinschalig houden opdat ook historiserende woningbouw in de Kern zal kunnen plaats vinden.

Hiervoor willen wij over enige tijd een renovatie/herstelplan Kerkstraat en omgeving gaan opstellen. Wij zoeken nog enkele enthousiaste leden voor een speciale werkgroep die zich met dit onderwerp gaat bezig houden.
Het moet toch mogelijk zijn om met een blik op de verre toekomst heden ten dagen een stukje nostalgie in te kunnen bouwen in een renovatie plan voor de Kern van Noordwijk Binnen ! *(U kunt zich opgeven bij ons secretariaat !)*

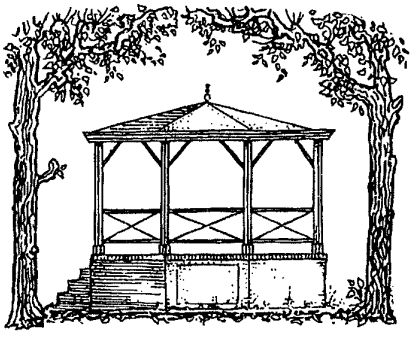

Activiteiten rond de Muziektent op het Lindenplein

Alweer voor het 4e seizoen gaan wij zondag 16 april a.s. van start en zullen op elke 3e zondag van de maanden april, mei, augustus en september van 15.00-16.00 uur en natuurlijk tijdens de Markt onder de Linden optredens plaats vinden op en rond de Muziektent.
De spits wordt deze keer op vrolijke wijze afgebeten door het Noordwijkse Fanfarekorps Excelsior. Zij brengen een afwisselend optreden met naast enkele marsen veelal stukken uit de lichte muziek.

Over de programmering op en rond de Muziektent tijdens de Markt onder de Linden en het verdere concertseizoen zal bericht worden in het hierna komende Groennummer van Kernpunten.

Dus: Zondag 16 april 15.00-16.00 uurFanfarekorps Excelsior

Nieuwjaarszang van de Voorzitter

Geo.W. Aten,
Voorzitter

Iets later dan normaal,
Steek ik af met mijn nieuwjaars verhaal
U begrijpt dat ik allereerst begin
Met U te wensen veel heil en zegen ook voor uw gezin
Het afgelopen jaar was een roerig jaartje
En ik zal proberen uit dit allegaartje
Een logische volgorde hieraan te geven
Een dichterlijke vrijheid zij mij hier en daar vergeven.
Het jaar begon ook met een receptie met allerlei bedankjes
In deze zelfde kroeg onder het genot van vele drankjes
Net als toen wil ik nu oprecht proberen
Alle DOD vrijwilligers voor hun gedane diensten in 1999 met een staande ovatie te eren !!!
Een smeekbede van 't Bestuur ten spijt
De stratenvertegenwoordiging zijn wij heden nog steeds kwijt
Onze dierbare Floor 't Hooft verliet de redactie
Maar Willem Hekkens kwam meteen in actie
Kreeg voor zijn club een budget toegewezen
En Kernpunten werd terstond beter te lezen
Op de Algemene Ledenvergadering van 11 Juni net op tijd
Maakte onze penningmeester weer veel jolijt
De kascommissie had ook flink zijn best gedaan
Donald de Wrede durft ook zijn nieuwe uitdaging aan
Wederom konden wij ons batig saldo lekker spekken
Door van het totaal eerst alle gemaakte kosten af te trekken
Bravo , wat geven wij toch uit met beleid
Het dure drukwerk , portie en vergaderkosten ten spijt
Toen kwam wethouder Tummers aan 't woord
En hij vertelde uitgebreid en ongestoord
Dat Bronsgeest wordt gesplitst in twee gebieden
Wat een toekomstbeeld voorzien die lieden?
De Kerkstraat wordt opgepoetst tot een winkelcentrum groot
Als zijn plan doorgaat wordt het onze Kern z'n dood
Hoe moet men van Offem Zuid naar het centrum komen
Slalommen tussen onze oude lindenbomen?
De schrik sloeg ongenadig toe bij velen
Vele Noordwijkers schijnt het geen barst te kunnen schelen
Wij als "Oude Dorpskern" zijn toch eens goed gaan nadenken
Of wij onze "Overheid" geen ander uitzicht kunnen schenken
Een guitig aktieplan was heel gauw te beramen (klopt niet)
Een pittige poster siert nog steeds vele ramen
Hoe hoog willen ze het gaan spelen
Klonk het luidkeels uit vele benauwde kelen
Hoe nu verder dachten wij op menig vergadering
Ons lid Ton van der Berg bracht toen verademing
Om uit de impasse herinrichting Kerkstraat te kunnen komen
Moeten we snel een alternatief Bronsgeest klaar gaan stomen
Het is mijn vak ik doe dat er tussendoor wel even
We zullen die mannen op het Gemeentehuis eens laten beven
Want hoe kan je in Gods naam zomaar lukraak
Gaan bouwen aan een winkelcentrum op kleine stukjes braak
Wanneer de verkeersstromen nog niet zijn bepaald
En de toekomstvisie voor Noordwijk Totaal is achterhaald

Men moet toch langer denken en plannen dan zijn neus
En geef bewoners in een nieuwe wijk een eigen inkoop-keus
Van zijn tekentafel kwam "Nieuw Bronsgeest" heel gezwind
En werd geadopteerd als volledig Verenigingskind
Met ons nieuwe kind onder de armen naar het Gemeentehuis
Waar wij werden ontvangen door Tummers en Sweers inkluis
Na een lang en goed gesprek over allerlei zaken en dingen
Lieten wij ons kind de tafel op swingen
De volgende dag , gingen wij weer nijver aan de slag
Het totale Noordwijkse Gezag kreeg ons kindje in zijn bus
Ik kan U verzekeren dat was een hele zware klus
Ook de Pers schreef zich een lamme hand
Ons kind verscheen in menig krant
Nu maar wachten op de enige juiste keuze van ons kabinet
Wij als DOD blijven echter zeer standvastig in verzet
Als men onnodig zwaar gaat bouwen in ons prachtige gebied
Lieve mensen dit is bijna het einde van mijn nieuwjaarslied.
Nu nog even de schouders onder het Herstelplan van Binnen
Helpt U ons door allemaal mee te verzinnen ?
Wij zoeken nog wat foto's vanuit het verleden
Die wij kunnen gebruiken als basis voor 't heden
Onze Kern moet toch in de toekomst wel zo gaan ogen
Dat wij er straks allen trots op kunnen bogen
Dat ook dat kind van ons reden heeft van bestaan
En als historisch dorpsgezicht de verre toekomst in mag gaan
Voordat ik sluit met dit ware verhaal
Wens ik een ieder in deze zaal
Nogmaals al het nodige in het jaar 2000 toe.

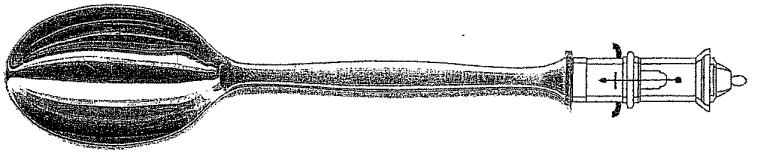

Het zwaar verzilverde lepeltje met onze bekende dorpspomp zal ook op de tuinmarkt weer te koop zijn voor de schappelijke prijs van 17 gulden.

Noordwijk voorheen en thans

Geschreven door een onderwijzer aan het instituut Schreuders onder Dr. G.J. Dozij.
Uit de "Noordwijker" van Zaterdag 24 October 1891 No 43 met daarin opgenomen losse aantekeningen van J. Kloos.
De schrijfwijze van dit geschrift is bewust gehandhaafd in het oud Nederlands uit de tijden ca. 1890 om de "sfeer van toen" beter aan te voelen.

We willen heden over het schoone en eerbiedwaardige Noordwijk spreken. Een oud boek uit de vorige eeuw, dat we toevallig in handen kregen, en dat als zeer betrouwbaar bekend staat, was ons tot gids. (De tegenwoordige staat der Vereenigde Nederlanden, deel VI, Amsterdam, Isaak Tirion, 1746)

Zooals van de meeste plaatsen ligt ook van Noordwijk de eerste aanleg in het duister. Dat is immers geen wonder. Zelfs als in onze tijd van boeken, couranten en tijdschriften eenige menschen hunne huizen bij elkaar bouwen aan vaart of weg of elders, zijn het nog maar weinigen, die dat dadelijk gewaar worden, tenzij er eene bijzondere oorzaak is, die het nieuwe plaatsje doet verrijzen, zooals b.v. bij IJmuiden in 1876. Wordt er eene kerk gebouwd, dan zullen daarvan licht oorkonden opgemaakt worden, maar dan is doorgaans het dorp al aanwezig. Zoover was men vele eeuwen ook al in de meeste kerken zijn papieren over de stichting neergelegd, maar dikwijls zijn die verloren geraakt, zoo ook b.v. in Noordwijk. Men kan niets meer zeggen van onze schone kerk, dan dat ze tusschen de jaren 1103 en 1311 moet gebouwd zijn. *(NB. Volgens J. Kloos moet dit zijn: tussen 1303 en 1311. Guido van Avesnes was n.l. van 1301 tot 1317 bisschop van Utrecht).* Immers in 1103 gaf Guido van Avesnes, bischop van Utrecht, verlof tot het bouwen eener kerk te Norgha (een der vele oude namen voor ons dorp) en in 1311 werd er bij de kerk eene vikarie gesticht. Aan de bouwtrant, die meer Romaansch dan Gotisch is, zou men zeggen, dat de stichting nog wel voor 1200 moet plaats gehad hebben. *(Kloos zegt echter " De bouwtrant is vroeg-gotisch, niet Romaansch.)*

Lang voor die tijd intusschen bestond al eene volksplanting, die onder allerlei namen als Noerdike, Noortich, Nurtika, Norttika, Northeka, Nortwege in de oude kronieken voorkomt. Sommigen beweren, dat de naam nog afkomt van Noormannen, die hier omstreeks 880 een inval gedaan zouden hebben, anderen, b.v. de bekende Jan van der Does, beweren dat de Katten, een Frankische volksstam, hier hunne "Noorderwijk" gezocht hebben. Ze zouden te Katwijk gewoond en te Noordwijk eene wijkplaats aan de noordkant en te Zuidwijk, een oud huis bij Wassenaar, een toevluchtsoord aan de zuidkant gevonden hebben. (Suijk, of Suijtwijk, gelegen aan de Herenweg tusschen Leijden en den Hage, is desgelijks een zeer oud huis, waarin de Heren van Wassenaar sinds oude tijden hun intrek pleegden te houden.)
Is intusschen best te gelooven, dat de plaats zeer oud is, even goed als de meeste dorpen en steden langs de duinkant, want wie in Holland verzeild raakte in die dagen, vond geen drooge, veilige plek dan op die hoogere geestgronden. Van waar nu Hoorn ligt tot aan de Maasmonden toe was het lage land een en al moeras, zoodat maar enkele smalle stroken gronds overbleven, waar met moeite een weg over gebaand kon worden. Nog wanneer men eene goede kaart ziet van het midden der vorige eeuw, dan is Noord- en Zuid-Holland een en al plas en dan moet men zich verbazen, hoe in zoo'n land nog veel menschen hebben kunnen wonen. Dan ook zal men niet kunnen nalaten te zeggen: 'Jongen, we zijn toch vooruit gegaan sinds die "goede, oude tijden!" Maar om op ons á propos terug te komen, de duinstreek lokte uit tot eene veilige nederzetting, ook al was ze bezet met dat groote, wilde woud, dat reeds van keizer Claudius in de eerste eeuw na Christus den naam kreeg van "het woud zonder genade." Dit bosch bevorderde zelfs het ontstaan van plaatsen, want

vele edelen wenschten zich een kasteel te midden van boschrijke jachtvelden; men denke slechts aan Egrnond en Brederode, Vogelenzang en Teylingen. En waar zoo'n kasteel kwam, daar kwamen op het erf bij de handwerkslieden en op de gronden daarbuiten de landbouwers die wel een treurig onvrij leven leidden, heel wat minder aangenaam dan tegenwoordig de boeren, al hebben ze den grond maar in pacht, maar die toch den woesten bosgrond tot bouwland maakten en zo de kiem tot welvaart legden.

Het kasteel, dat den ouden heeren van Noordwijk tot woonplaats strekte, stond echter niet op de plaats van het tegenwoordige Ofhem; het moet midden in het dorp gestaan hebben, omtrent het Hof van Holland. Wie dus in dit gastvrije gebouw binnentreedt om een glaasje bitter of anderszins te drinken, bevindt zich op hoog aristocratische en klassieken bodem
De huize Ofhem is later gebouwd; de geheele plaats Ofhem was eene heerlijkheid, staande onder de hooge heerlijkheid Noordwijk. Evenzoo was het met de heerlijkheden de Lugt en Langeveld, waarvan we nader zullen spreken. Indertijd hebben wij reeds over het slot Teilingen melding gemaakt van de hooge heerlijkheid Noordwijk, die behoorde bij de goederen van Vrouwe Jacoba van Beieren. Ze bestond toen (in 1433) al lang, maar van de heeren is weinig bekend. Na Jacoba's dood kwam ze aan hare moeder Margaretha van Bourgondie, tante van Philips den Goede, die er echter weinig vertoefde en ze reeds in 1438 in leen gaf aan Jan van de Boekhorst met de Zuid- en Noord-windmolens, het Schoutambacht en het derde deel van alle boeten en breuken, die de baljuw aldaar berechten en bedadigen zou". In dit geslacht der Boekhorsten bleef de heerlijkheid tot 1604. *(Kloos zegt: Reeds een eeuw vroeger is de heerlijkheid van het geslacht der Boekhorsten op dat van van der Does overgegaan. De leenbrief van Aartshertog Philips op Jan van der Does Dirckszoon, dagteekent 29 Maart 1502.)*

In die eeuwen was dus de ambachtsheer volkomen de heer en meester. Wee degeene, die met hem overhoop lag: Deze kon wel recht vragen, maar recht krijgen niet; immers de schout en de baljuw erbij, waren de gehoorzame dienaars van den heer. De Noordwijker , al was hij ook zoogenaamd vrij, moest lasten opbrengen, zooals de heer dat verkoos, op zekere dagen diensten verrichten, die de heer hem aanwees, hij moest den heer met zijn gevolg in woeste vaart door zijn akkers zien draven, om het vlugge hert te vervolgen en mocht er niet tegen opzien nu en dan van het hoogere gezelschap een schop of een stokslag in ontvangst te nemen. Zoo was de goede oude tijd.

Voor de Noordwijkers was deze toestand nog te meer drukkend, omdat ze in 1398 een oogenblik in de verbeelding waren geweest, stadsrechten te zullen krijgen van Graaf Albrecht. De plaats was er toen al aanzienlijk genoeg voor geweest, maar de "geburen" (dat waren de omwonende heeren) kwamen er met groot geweld tegen op, zoodat de burgers het handvest aan Albrecht terugzonden en zich tevreden moesten stellen met eenige voorrechten, o.a. de vrijdom van tollen door geheel Holland en Zeeland te water en te land. In het jaar 1604 kwam de heerlijkheid aan jonkheer Jan van der Does of Janus Douza, de bekende verdediger van Leiden in 1573 en '74. *(Janus Douza werd geboren 6 December 1545 te Noordwijk en overleed aldaar 8 October 1604. Op 22 januari 1551 bekwam Douza de heerlijkheid reeds!)*
In diens geslacht is ze gebleven tot den Franschen tijd toe. Ook deze heeren hadden nog veel van de Middeleeuwsche rechten overgehouden: tienden en heerediensten moesten nog steeds geleverd worden en de gewone man keek niet dan met den diepsten eerbied tegen den hoogen heer en de zijnen op. Eerst de groote revolutie vermocht dit recept voor vermeende geboorterechten te doen verdwijnen en al den middeleeuwsche privilege-rommel op te ruimen. In een volgend artikel zullen we pogen, meer nauwkeurig het Noordwijk van de vorige eeuw te beschrijven.

Erratum

Helaas is in het het stuk Geologie van Noordwijk (Kernpunten no 45 pag 4) onderaan de pagina een stuk weggevallen de tekst na de voorlaatste regel, eindigend met "via" moet luiden:

Deventer naar Losser aan de duitse grens liep. De vertikale strook liep van Deventer naar Zuid-Limburg tot de grens met België. Op deze manier zou een goed overzicht verkregen worden van de verschillende formaties die in Nederland aan de oppervlakte komen.
Schroeder van der Kolk had in zijn intreerede in 1898 op het grote belang gewezen van een oefenkartering voor mijnbouwstudenten, wiens werkkring voor het merendeel Nederlands-Indië zou worden. Met 3 "candidaat-mijn-ingenieurs voor.den

en vervolgt met de laatste regel, beginnend met "Indischen Dienst".
Met excuses aan auteur en lezers. Redactie.

Algemene Ledenvergadering op 29 mei 2000

De jaarlijkse algemene ledenvergadering van onze vereniging wordt zoals gewoonlijk gehouden in Hotel Royal.
De vergadering begint om 20.00 uur. Wij verwachten, gezien het belang van de onderwerpen, een grote opkomst van de leden.

NOORDWIJK 'TUINKUNST' 2000

Markt onder de Linden
Een verscheidenheid aan producten: Cottage garden plants, kuipplanten, bijzondere vaste- en eenjarige planten, boomvarens, tuinkruiden, ouderwetse en zeldzame rozen, bougainvilles, agapanthus, heemplanten, bijzondere bolgewassen, groendecoraties voor huis en tuin, brocante en curiosa, Engelse producten, picknickmanden, grote en kleine barbecues, bijzondere olijfolies, eigengemaakt gebak, ouderwetse sappen en jams, nieuwe en antiquarische tuinboeken, zomerhoeden, tuinmeubelen, presentatie tuinontwerpen, aquarellen en zijde schilderen, etsen van en voor kinderen, cursussen en workshops.

Open tuinen
Voor bezichtiging van de tuinen zijn bij de kraam van de vereniging 'De Oude Dorpskern'routebeschrijvingen en toegangsbewijzen à f 5,00 per persoon verkrijgbaar.

Exposities en muziek
In de directe omgeving van de markt exposeert een aantal kunstenaars.
In de muziektent op het Lindenplein en in de Voorstraat wordt muziek ten gehore gebracht.
Zie voor de beschrijving van de kunst en muziek de gids van open tuinen.

ABN-AMRO
Bank

Lindenplein 6

Om rekening mee te houden

Den Haan
Makelaardij

Den Haan

Hoofdstraat 48

Makelaars óók in de oude dorpskern

Van der Wiel
Bouw
Aannemingsbedrijf

Lageweg 5

Restauratie van o.m.
De Lindenhof
en
ABN-AMRO

In het middelpunt van de oude dorpskern

ROMANTIK HOTEL & RESTAURANT
het hof van holland

Voorstraat 79 - 2201 HP Noordwijk - Holland - Telefoon 071-361 22 55 - Telefax 071-362 06 01

Hotel-Restaurant "Royal"

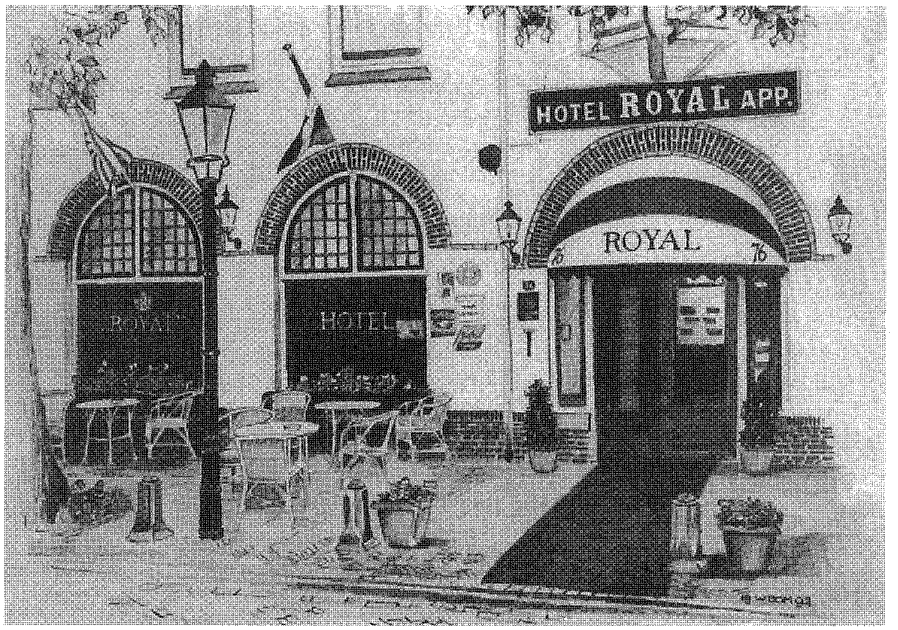

Voorstraat 76

Voor al Uw partijen in de oude dorpskern

Hotel-Restaurant

"DE POORT VAN KLEEF"

Douzastraat 5
2201 JB Noordwijk

Sfeervolle zalen voor uw bruiloft, familie-diner of bedrijfsfeest.

Recepties tot 300 personen.
Feestavond tot 200 personen.
Aparte zaal voor uw diner, en de **tuinzaal** voor uw feestavond.
Tevens bieden wij de bruidstaart als cadeau aan
bij het verzorgen van uw bruiloft!

Informatie en reserveringen tel. (071) 3612716